

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ
ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

5 – 8 жовтня 2016 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ**

м.Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

МАТЕРІАЛИ
ІV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

5 – 8 жовтня 2016 р.

м.Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ІV міжнародної науково-практичної конференції 5 – 8 жовтня 2016 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2016. – 318 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Каламан О.Б. – к.е.н., доцент, директор ННПЕіМ ім.Г.Е.Вейнштейна ОНАХТ
Редакційна колегія:

Савенко І.І. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., доц., Купріна Н.М. – к.е.н., доц., Агеева І.М. – к.е.н., доц., Рогатіна Л.П. – к.с.н., доц.

Тези доповідей додаються за оригіналами
рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за
зміст та сутність наданих матеріалів

37.	РОЛЬ ТРУДОВОЇ АДАПТАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ У ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО ВІТЧИЗНЯНОГО ПІДПРИЄМСТВА	234
	Козак К. Б.	
38.	ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	238
	Карпінська Г.В.	
39.	АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ В ХАРЧОВІЙ ПРОМИСЛОВOSTІ УКРАЇНИ	245
	Баранюк Х.О.	
40.	ВЛАСНА ТА ОБ'ЄДНАНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ: АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ	250
	Купріна Н.М.	
41.	ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА ПІДХОДИ ДО ЇЇ ВИЗНАЧЕННЯ	256
	Мащтакова І.О.	
42.	МОДЕЛЬ ДИНАМІЧНОЇ АНАЛІТИЧНОЇ СТРУКТУРИ РЕСУРСО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ ДО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	260
	Бондаренко С.А.	
43.	ОСОБЕННОСТИ ПОТРЕБИТЕЛЬСКОГО ВОСПРИЯТИЯ РОЗОВЫХ ВИН	266
	Брайко М.Г.	
44.	СУЧАСНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТІВ ПРОСУВАННЯ	273
	Гордієнко Л.Л., Відоменко І.О.	

45.	СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ – ШЛЯХ ДО УСПІШНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА	280
	Дьяченко Ю.В.	
46.	РУРАЛЬНИЙ РОЗВИТОК В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ	286
	Павлов О. І.	
47.	ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ МАКРОФАКТОРІВ НА СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ	293
	Агеева І.М.	
48.	АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	296
	Ступницька Т.М.	
49.	ПЕРСПЕКТИВНІ ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	301
	Савенко І.І., Седікова І.О.	
50.	ВІДМІНА ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН НА ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ: ПРОГНОЗИ ДЛЯ БІЗНЕСУ ТА НАСЛІДКИ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ	305
	Кулаковська Т.А.	
51.	МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ДЛЯ ЗАКЛАДІВ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ	311
	Мардар М.Р., Устенко І.А., Кручек О.А.	
52.	АКТУАЛЬНІСТЬ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ЕКСПОРТНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ	316
	Арбузов І.Д.	

боротися із виробництвом та продажем фальсифікованої продукції та забезпечили дієву підтримку держави.

Література

1. Головне управління статистики в Одеській області, 2014 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.od.ukrstat.gov.ua.
2. Галузева Програма розвитку виноградарства та виноробства України на період до 2025 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minagro.gov.ua/node/14023.3/>
3. Державна служба статистики України ЕКСПРЕС-ВИПУСК від 14.01.2015р. №2/0/06.2 вн-15.
4. Экономические проблемы виноградарства и виноделия / Под ред. ак.НАН Украины Б.В. Буркинського – О.: Институт проблем рынка и экономико-экологических исследований НАН Украины, 2012. - 220с.

АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Ступницька Т.М., к.е.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій

Розвиток промисловості України залежить від ефективного використання і управління капіталом підприємств. Як правило, основний капітал займає найбільшу питому вагу в загальній величині капіталу підприємства. Стан та використання основного капіталу є одним з найважливіших чинників підвищення ефективної діяльності промислового підприємства.

В економічній літературі питання ефективності використання основного капіталу розглядалися в працях І. Бланка, В. Андрийчука, С. Іщука, А. Поддерегина, Т. Старицкого, Т. Кулаковской, В. Шеремета та ін.

Як показали проведені дослідження, в економічній літературі розглядаються різні показники використання основного капіталу.

Так, І. Бланк [2], не проводить аналіз основного капіталу, а розглядає аналіз динаміки обсягу, складу, ступеню придатності, інтенсивності оновлення та ефективності використання капіталу, який вкладений в операційні необоротні активи.

А. Поддерегин [6] пропонує оцінювати ефективність використання основного капіталу за допомогою показника його рентабельності, який розраховується на підставі чистого прибутку.

Т. Старицкий [5] розділяє думку тих економістів, які для аналізу використання основного капіталу застосовують системний підхід, що включає показники руху, стану і ефективності використання основного капіталу. Крім того, до найважливіших показників ефективності використання основного капіталу, він відносить капіталовіддачу і капіталоемність.

В. Андрийчук [1], разом з показниками капіталовіддачі і капіталоемності, пропонує додатково використовувати інтегральний показник капіталовіддачі та умовний термін окупності.

Т. Старицкий [5] пропонує оцінювати ефективність використання основного капіталу, використовуючи комплексну оцінку, яка припускає використання системи часткових (натуральних) та

загальних (вартісних) показників. Він об'єднує ці показники в три групи:

- показники екстенсивного використання основного капіталу;
- показники інтенсивного використання основного капіталу;
- показники інтегрального використання основного капіталу.

Ми вважаємо недоцільним використання показників, що запропонував І. Бланк, для аналізу використання основного капіталу, оскільки вони є частковими показниками використання основного капіталу й не охоплюють усю сукупність його елементів.

На нашу думку, для оцінки руху та ефективності використання основного капіталу, необхідно виділити часткові й загальні показники.

При цьому загальні показники характеризують рух та використання основного капіталу в цілому. До загальних показників слід віднести такі показники як:

- рентабельність основного капіталу;
- гранична ефективність капіталу;
- капиталовіддача;
- коефіцієнт обороту основного капіталу;
- коефіцієнт ефективності основного капіталу.

Часткові показники характеризують рух та використання окремих елементів основного капіталу (основних засобів, нематеріальних активів, довгострокових фінансових інвестицій). Часткові показники руху і ефективності використання основного капіталу охоплюють саме ці його елементи, оскільки вони займають найбільшу питому вагу в сукупній величині необоротних активів.

До часткових показників слід віднести:

- показники стану, руху та використання основних засобів;
- показники стану та руху нематеріальних активів;
- показники ефективності вкладення інвестицій в основний капітал.

Сучасні умови функціонування підприємств вимагають внесення деяких коректив в розрахунок показників використання основного капіталу.

Так, ми розділяємо думку В. Андрійчука, Т. Старицького, що для розрахунку капиталовіддачі, показник валової продукції в порівнянних цінах необхідно замінити на показник товарної продукції за цінами реалізації (чистий дохід від реалізації продукції), особливо є це актуальним при досить високих темпах інфляції.

На нашу думку, розрахунок середньорічної вартості основного капіталу необхідно здійснювати по реальній, тобто балансовій (залишковій) вартості основного капіталу. Залишкова вартість основного капіталу розраховується за такими елементами основного капіталу як основні засоби та нематеріальні активи. Аналогічний підхід необхідно використовувати при розрахунку середньорічної вартості основних засобів і нематеріальних активів при визначенні часткових показників ефективності використання основного капіталу.

Таким чином, нами було проведено дослідження наукових праць, які присвячені питанням оцінки ефективності використання основного капіталу та проведена оцінка показників ефективності використання основного капіталу, з виділенням загальних і часткових показників. Загальні показники

характеризують рух та використання основного капіталу в цілому, а часткові показники – окремих елементів основного капіталу (основних засобів, нематеріальних активів, довгострокових фінансових інвестицій). Але в сучасних умовах підвищення ефективності використання основного капіталу та його оцінювання на підприємствах харчової промисловості потребує подальших досліджень, що викликані змінами ринкового середовища.

Література

1. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: підручник. – К.: КНЕУ, 2002. – 624 с.
2. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента: В 2 т. – К.: Ника-Центр: Эльга, 2001. – Т.1. – 592 с.
3. Економічний аналіз на підприємствах харчової промисловості: Навч. посіб. / Л.М.Чернелевський, О.В. Михайленко. – К., 2000. – 179 с.
4. Куприна Н.М. Оценка влияния факторов на изменение рентабельности оборотного капитала // Економіка: проблеми теорії і практики: 36. наук. праць. – Дніпропетровськ, 2007. – Вип. 228, Т. II. – С. 368–373.
5. Старицький Т.М. Організаційно-економічні засади ефективного використання основних фондів // Агроінком. – 2004. – № 9–10. – С. 44–47.
6. Фінанси підприємств: Підруч. / За ред. А.М. Поддєрьогіна. – К.: КНЕУ, 2002. – 571 с.
7. Іщук С.О. Основний капітал виробничої сфери: стан, рух, ефективність [Електронний ресурс] / С. О. Іщук, О. С. Процевят // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. - 2015. - Вип. 1. – С. 30-34.

ПЕРСПЕКТИВНІ ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Савенко І.І., д.е.н., професор

Седікова І.О., к.е.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій

Агропромисловий сектор України займає ведуче місце в національній економіці в питаннях формування ВВП країни так і формуванні експортного потенціалу. При цьому транспортна складова логістичних витрат при внутрішньому переміщенні та експорті продукції агропромислового сектору, суттєву впливає на конкурентоздатність експортних ланцюгів, що потребує досліджень та розробки оптимізаційних рішень з метою їх зниження. Україна має розгалужену мережу залізничних, автомобільних та річкових шляхів, які забезпечують внутрішнє та експортне переміщення продукції агропромислового комплексу і дає можливість розробляти оптимальні шляхи переміщення товарних партій (табл.1).

Таблиця 1 - Довжина шляхів сполучення України,
2003р.

Показник	Од. виміру	Величина
Експлуатаційна довжина залізничних колій загального користування	тис. км	22,1
-середня щільність залізничних шляхів	км на 1 тис. км ² території	37
Автомобільні дороги загального користування	тис. км	169,7
- з них з твердим покриттям	тис. км	164,6
-середня щільність доріг з твердим покриттям в Україні	км на 1 тис. км ² території	271
Річкові судноплавні шляхи загального користування	тис. км	2,2